

Obvladovanje varoj v poletnih mesecih

Lidija Matavž*, lidija.matavz@vf.uni-lj.si

V tem obdobju se medenje ponekod že končuje, seveda pa je to odvisno od okolja, v katerem čebelarimo. Julijska in avgustovska oskrba družin mora tako temeljiti predvsem na zagotavljanju vode in hrane ter na spremljanju napadenosti čebel z varojami.

Oskrba čebeljih družin

Čebelje družine potrebujejo v poletnih mesecih več vode kot sicer. Za ohlajanje in ventiliranje namreč glede na svojo moč porabijo od 2–4 dl vode na dan.

Ko med iztočimo, začnemo družinam za obvezno zalogo hrane dodajati sladkorno raztopino v razmerju 1 : 1. Čebelje družine moramo hraniti počasi, da čebele s hrano ne blokirajo zaleganja matice. Najboljši način za dodajanje raztopine je kapilarni odvzem, saj čebele tako hrano tudi pravilno skladiščijo. V boju proti varojam in drugim pogojnim boleznim, med drugim tudi v boju proti hudi gnilobi čebelje zalege, bodo uspešne samo dobro oskrbovane čebelje družine.

Zdravje čebeljih družin

Varoje so dejavne vse leto. V tem obdobju skrbni čebelarji v svojih čebeljih družinah že opažajo večje ali manjše število varoj.

Julija in avgusta je meja, pri kateri moramo poskrbeti za zmanjšanje števila varoj, do tri varoje naravnega odpada na dan. Če število varoj preseže prag škodljivosti za obstoj čebelje družine, če začne družina slabeti, če je zalega presledkasta in če se zmanjšuje število izleženih čebel, število varoj pa se

povečuje, moramo tako čebeljo družino čim učinkoviteje temeljito zdraviti.

V pašnem obdobju uporabimo za zatiranje varoj mravljinčno kislino *ad. us. vet.* Uporabimo jo lahko kot šokterapijo ali pa jo vstavimo v hlapilnike z dolgotrajnejšim izhlapevanjem. Paziti moramo, da dnevna temperatura ne doseže več kot 25 °C! Če se odločimo za šokterapijo, v panje vstavljamo dobro ohlajeno mravljinčno kislino, če jo uporabimo v hlapilnikih, pa mora biti mravljinčna kislina segreti na sobno temperaturo! Po zatiranju obvezno preverjamo odpad varoj!

Po končani paši in po iztočenju medu začnemo družine krmiti. Do začetka zdravljenja družinam dodamo 5–6 kg sladkorja. Lačnih družin ne zdravimo! Zdravilo vstavljamo ob primerni temperaturi, vendar dnevna temperatura zraka ne sme biti višja od 25 °C!

Pazimo na rezervne družine, v katerih še ni obrambnih čebel. Zaradi tega rezervnih družin ne narejamo pozno poleti, ko ni paše in ko se začne zdravljenje, kajti v nasprotnem lahko izzovemo rop.

Zdravljenje po končani paši

Po zadnjem točenju medu – ponekod je to že julija, ponekod šele avgusta – začnemo zatirati varoje. To delo morajo opraviti vsi čebelarji na geografsko zaskroženih območjih v preletni razdalji tri kilometre. S sočasnim zdravljenjem preprečimo reinvazijo družin z varojami. Čebelarji, ki so zdravila naročili pri VF-NVI, jih bodo lahko po razporedu, objavljenem v SČ in na spletnih straneh VF, prevzeli pri pristojnih veterinarjih.

Zatiranje varoj po končani paši je obvezno za vse čebelarje! Če želimo, da bi čebelje družine preživele do prihodnje sezone, moramo varoje zatirati še jeseni in pozimi, odvisno od tega, koliko smo bili uspešni poleti in kako učinkovito je bilo uporabljeno zdravilo! ■

* Mag., dr. vet. med., Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani, Nacionalni veterinarski inštitut, enota Murska Sobota

SONARAVNO ZATIRANJE VAROJ

Na zalogi HLAPILNIKI BS-05, rezervni deli.
Zaradi smrti lastnika iščemo kupca za nadaljevanje proizvodnje hlapilnikov.

Karakteristike hlapilnika:

- učinkovita uporaba brez ročnega uravnavanja pri spremembah temperature;
- preprosta uporaba v standardnih AŽ- in nakladnih panjih;
- počasno povečevanje koncentracij mravljinčne kisline;
- za večkratno uporabo.

NANOKEM, d. o. o.,
Rečna ulica 6, Ljubljana

Tel.: **041/691 328, 041/863 876**